

[Grethe Philip.]

trækkeri mellem de interesserede, indtil spørgsmålet blev afklaret.

Der er i bemærkningerne gjort rede for den forventede store stigning i studentertilgangen fra ca. 9.000 i 1965 til et forventet tal på 13.000—14.000 i 1980, svarende til godt 18 pct. af en årgang. Når man ser på udviklingen i de øvrige skandinaviske lande og i den angelsaksiske verden, så er der næppe tvivl om, at denne prognose vil vise sig holdbar, i hvert fald hvis man betragter det som mindstetal.

I forbindelse med stigningen i studentertallet vil der uvægerlig blive en stærkt øget tilgang til universiteterne, og det ser ud til, at denne stigning vil blive større, end vi blot for få år siden ved drøftelserne omkring oprettelse af universitetet i Odense kunne forudse. Et vægtigt argument for at udvide antallet af studiepladser betydeligt ligger også i, at man dermed kan undgå adgangsbegrænsning. Når man tænker på, hvor vanskeligt det er at foretage en rimelig og hensigtsmæssig adgangsbegrænsning, og hvor vigtigt det er at stille det åbne tilbud om adgang til en højere uddannelse til vore unge, vil det være af betydelig værdi, om vi kunne undgå adgangsbegrænsningen.

Jeg vil også gerne nævne — hvad der tidligere gentagne gange er peget på af hr. Helveg Petersen — at en adgangsbegrænsning vil have en meget uheldig indflydelse langt ned i de små skoleklasser, fordi det vil føre til en stærkt øget interesse for at opnå de nødvendige eksamenspoints med fare for, at det sker på bekostning af andre værdier i undervisningen.

Der vil næppe blive uenighed om, at der tiltrænges flere uddannelsescentre. Vanskeligere bliver det måske at afgøre, hvor de skal ligge. I planlægningsrådets indstilling af 7. december 1965 er der nævnt en række ledende hensyn ved afgørelsen af den geografiske placering. Det går som en rød tråd igennem hele argumentationen, at rådet anser det for overordentlig vigtigt, at et universitetscenter placeres i tilknytning til et større bysamfund. Størrelsen af det samfund, der skal danne den ydre ramme om universitetet, har været afgørende for, at rådet efter nøje overvejelser har udpeget Esbjerg, Ribe, Ålborg og Roskilde som de

kommende centerområder. Ved valget af Esbjerg-Ribe har det også spillet en rolle, at man derved placerer en stor kulturinstitution i Vestjylland, der ellers har været meget dårligt dækket. Udpegningen af Roskilde må ses på baggrund af byens nære beliggenhed ved København og den hastigt voksende befolkningstæthed i hele Københavnsområdet.

Uden på dette tidspunkt at ville tage endelig stilling til placeringen kan jeg sige, at vi i vort parti finder, at vægtige argumenter taler for, at man følger planlægningsrådets indstilling.

Lovforslagets anden paragraf drejer sig om fastlæggelse af en bevillingsramme for udbygningen af de to bestående universiteter i København og Århus. Alle, der har blot den mindste tilknytning til universiteterne, vil vide, at de i øjeblikket er uhyre overbelastede. Det gælder vel særlig Københavns universitet, hvor studenterne står i lange køer, før forelæsningsen skal begynde, for at sikre sig en plads, hvorfra de så nogenlunde kan høre, hvad professoren siger, og de må tage både vinduer og trapper i brug for at få plads. Det er ganske overordentlig utilfredsstillende undervisningsvilkår. Men værre bliver det i løbet af få år, hvis vi ikke sørger for en udbygning.

Det er ganske klart, at selv om vi nu vedtager oprettelse af nye uddannelsescentre ude i landet, vil det tage en ikke helt ringe tid, inden de kan blive opbygget, ikke alene med lokaler, men også med kvalificeret lærerstab og med et tilstrækkeligt antal forskere, og indtil da må de gamle universiteter tage imod det store pres af studenter. Jeg kan derfor ganske give ministeren min tilslutning til, at der snarest fastlægges en bevillingsramme med henblik på en betydelig udbygning af universiteterne i København og Århus.

Det er værd at bemærke, at lovforslaget arbejder med et nyt begreb, nemlig „centre for højere uddannelser“. Jeg tror, der ligger noget rigtig deri. Vi skal ikke blot arbejde på oprettelse af nye universiteter, sådan som vi hidtil kender dem. Begrebet centre indebærer, at man kan have andre undervisningsinstitutioner end de traditionelle fakulteter. Det afgørende er, at der skaffes studiepladser til alle de mange unge, der